

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Külföldre: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:

Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

"Fiuménél a tenger csöndes". Amikor szikra lappang a hamu alatt, ezzel a közhehlyel szoktak brillirozni azok, a kik lepézni akarják a valót. A kormány félhivatalosai szelid hangon adják tudtára mindenkinek, hogy a kormány folyton kompromisszumos tervekkel foglalkozik és nincs szándéka az egész világot bolondítani, csak a magyar nemzetet. Helyes a bögés. Vihar előtt eláll a szellő, beteges, fojtó levegő nehezedik az emberek mellére, s miatha egyetlenegy kérdéssel volna az egész természet, visszafojtott lélegzettel lesi a vihar kitörését.

Neveléses volna szándékosan azt hitetni el önmagunkkal, hogy ez az állapot, a melyet most kényszeredetten türünk, nem a vihar előtti stagnálás állapota, Az biz' ez teljes egészében összes jellemző jeleivel. — A mily mértékben nyílik át ez a hónap szeptemberbe, a melynek közepére lehet „tippelni" a vihar kitörését, ugy emelkedik a levegő fojtottsága, tágul a tüdő, hogy friss levegőt szivhasson és emelkedik a kar, hogy átölhelhesse a csillogó esőcseppektől édes, harmonikus, tiszta természetet!

A szenvedélyek lassan, fokozatosan korbácsolódznak mindkét oldalon. A kormány az erőszak eszközeinek igénybevételével rézmitget — a szövetség ellenzék pedig most már nyíltan vallja, hogy a nemzet — királya ellen harcol. Ilyen körülmények között az

a közhehly, hogy „Fiuménél a tenger csöndes", voltaképen azt akarja jelképezni, hogy mindnyájan lázas kíváncsisággal lessük, várjuk a fejleményeket. Bár hisszük, hogy az a vihar — tisztító vihar lesz.

Párisban nagyban készülnek az elnök-választásra. A legnagyobb tisztség, amely egy államban polgárembert érhet, — sok jelöltet küld a küzdelem porondjára. Mind-egyik a polgári erények egész tárházával bocsájtkozik döntő csatába. A küzdelem — mint ilyen — minket kevésbé érdekel. Inkább az kötheti le hosszabb időre figyelmünket, hogy az elnökjelöltek között Laubet nem szerepel. Pedig elnöki tisztét hat év óta a francia nemzet, összes pártáryalatok legnagyobb meglegedésére töltötte be. Mi készítheti mégis arra, hogy a jelölés ellen a leghatározottabban tiltakozzék? Ha mélyebben tekintek a francia sajátosságok tárházába, kihámozhatom onnan azt a tényt, hogy a francia legnagyobb erénynek az — önmegtartóztatást tekinti. Mert ugy áll a dolog, hogy nagy önmegtartóztatás kell ahhoz, hogy valaki a közpályáról lelépjen akkor, amidőn dicsőségének napja teljében ragyog. Már pedig Laubet az önmegtartóztatásban brilliroz.

Vajjon lesz-e valaha magyar államférfi, aki dicsőségének tetőpontján lelép a közpálya rögös útjáról a megérdemelt nyugalom ölelő karjai közé?

Az angolok immáron oly távol vannak Debrecentől, hogy semmiféle hírlapi közlemény nem érhet hozzájuk és nem ronthatja a kellemes hangulatot, amellyel Debrecen vendégszeretete nyomán raktároztak be szívükbe. Sorra járták a város nevezetességeit, megnézték mindent és azzal a tudattal távoztak el innen, hogy Debrecen rohamosan fejlődő, gyönyörű város.

Es bár láttak mindent, fogalmuk sincs arról, hogy Debrecen legnagyobb nevezetességét vasárnap délután 3 óra tájban látták az „Angol királynő" előtt. Ekkor hozott tudniillik egy sebesülttel ment arra — a hullaszállító kocsij... .

Céltalan erőlködés.

Tisza grófnak legujabb erőfeszítése most oda irányul, hogy a szabadelvűpártban a bomlási processust megátolja. Ezért agitál most szóval és levélben a párttagok között és ezéirtirta vagy iratta azt a rongy röpiratot is, a mely „Le az álarccal" cím alatt jelent meg s diskreditálni igyekszik a koalíciót. Durva hangon lázít a vezérek ellen és alaptalan szidalmakkal halmozza el Apponyi grófnak világszerte tisztelt nevét.

Azonban a Tisza gróf erőlködése a szabadelvűek megmentése körül teljesen céltalan. Az a párt meghalt. Élet-

Egy áldozat.

Noha régóta nem láttam őket, mégis jól emlékeztem Jeanra és Geneviévere, erre a két kis világtalanra.

Abban az időben Jean de Floville, az unokahugom fia alig volt nyolc éves. Geneviève de Guersin pedig két, vagy három évvel fiatalabb nála. A két ohavillei nyaraló egymás társaságában lévén, a két család ugyszólván együtt élt. Közös balsors szította ezt a barátságot a szülők közt: a gyermekek pedig, kik az első csóktól fogva barátokká lettek, együtt nevelkedtek. Néha most is mintha létuám őket, amint egymás mellett a fűben ültek és a kis Jean, ujjával a könyvbe betüket tapintva, felolvasott Geneviévenek, aki nagy áhitattal hallgatta a csengő szavakat.

Ez a kép a lelkem mélyéig meghatott s nem is feledhetem el soha. Lehet, hogy ennek a jelenetnek a hatása alatt fejlődött bennem az a minden áldozatra kész szeretet a két kis szerencsétlen iránt, amely akkor is ösztönzött, amikor unokahugom, de Floville asszony, kényes feladat teljesítését kérte tőlem egy napon.

A hugom tudta, hogy Hussant, a hires

szemorvos, bizalmas ismerősöm; meghívott tehát egy konzultációra, amelyet a két gyermek érdekében kért. Az orvos azt követelte, hogy a szülők a diagnózis alatt a várószobában maradjanak, nehogy a beteget megzavarja a jelenlétük. Nekem kellett tehát — a gyermekek tudta nélkül — a rendelőben maradnom, amit az orvos meg is engedett, hogy így megtudjam őszinte véleményét.

Erre ugyan nem volt nagy szükség, mert Hussant, mint aféle gorombán őszinte tudós, maga is megmondta volna a valóságot. Mindazonáltal a megjelölt napon mégis elmentem az orvoshoz. Kissé elkésve érkeztem, mert Jean már a rendelőben volt s a két anya, a várószobában ülve, a fiu sorsának eldőlését várta. Unokahugom szóltan intéssel adta tudtomra, hogy Jean már benne van. Csodálkozó tekintetem a szép Geneviévere esett, akit évek óta most láttam viszont s aki gyönyörű fiatal leánynya serdült. Épen hozzá akartam lépni, amikor az ajtó nyílt és Jean de Floville, az orvos kíséretében, kilépett a rendelőből. Belőle is derék ifju vált, csak az arca volt rut. Reszketve és sápadtan szoritotta meg az anyja arcát és fájdalmasan kiáltott:

— Sejtettem! bármind ügyes legyen is az orvos, engem nem tud meggyógyítani. Egész életemen át vak maradok.

Geneviève is elsápadt és remegni kezdett. Mme de Floville nem tudott felelni, csak a szemeit törölgette és szóltanul Genevièvehez vezette a fiát; — a két szerencsétlen mély megindultsággal szoritott kezét, mint akik megértik egymást vigasz nélkül is.

Hussant megpillantott engem s intett, hogy lépjek a rendelőbe. Lábujjhegyen követtem őt.

A fiatalemberrel már nem kezdetünk semmit. — sugta Hussant. — A leányról azonban még nem mondhatok véleményt, majd meglátjuk. Siessünk. Husz más páciens vár még. Maradjon a rendelőben, ha kedve tartja; de ne mozduljon.

Aztán sietve bekísérte Geneviévet. Halottam, amint Jean utána kiáltott:

— Több szerencsét, mint amilyen az enyém, kedves Geneviève!

— Oh, én nem remélek semmit, — felelte a fiatal leány.

Amikor az ajtó bezárult mögöttem, Geneviève gépiesen ült a székbe s ezt kérdezte:

Gőzmosoda

Széchenyi-utca 42. — Telefon 323.

Megbízásait gyorsan és kiváló szépen teljesíti.

64
28
10.2

telen hullát akar galvanizálni a geszti Napoleon, aki úgy látszik kifogyhatatlan a nemzeti ügy ellen elkövetett vétkéseiben. Még mindig Tisza gróf a kovacsa annak a politikának, a melyet Bécsben apolnak és dédelgetnek Magyarország és a magyar nemzet esküdt ellenségei.

Tisza gróf szervezi ebben a hazában a nemzeti ügy ellenségeinek csapatát. A szét omlott pártot, a melyik harminchat esztendőn át árulója volt a nemzeti jogoknak, Tisza tartja együtt.

Pedig a szabadelvűpárt létjoga megszűnt. A nemzet ezt az igazságot elég tisztán hangoztatta akkor, amikor sem pénzzel, sem hatalmi eszközzel, sem erőszakkal nem tudták a többséget biztosítani.

A természetben minden harminc-eseppnek, minden bogárnak meg van a hivatása, csak éppen a szabadelvűpárt szűnt meg tényező lenni. Erre többé semmi szükség. Utolsó értekezletén igaz, hogy abban a reményben gubózta be magát a szabadelvű hernyó, hogy mint pillangó repüljön ki ismét a magyar politikai közélet zajos mezejére, de ez erkölcsi lehetetlenség. Ott, ahol a nemzeti eszmék termékeny áradása zug, mit keresné egy falánk, egy buta hernyó, a mely kártékonyaságáról ismeretes.

Nem titok többé, hogy a szabadelvű párt összetartása Bécs érdekében a bécsi körök kívánságára történik. De ugyanakkor tisztán és világosan áll a nemzet előtt az is, hogy ezt a pártot a nemzeti eszmék és törekvések megsemmisítésére szeretnék akcióba léptetni. Már most hogyan képzei el Tisza ur, a pártja akcióját. Ki az Magyarországon, a ki hazáját kevésbé szereti, mint Tisza ur pártját és hatalmát? Mert az bizonyos, hogy a szabadelvű párt restaurálása a nemzeti ügy megsemmisítését jelentené. Senki sem hiszi

el az országban, hogy a szabadelvű párt a nemzeti akaratot bármi esékély mértékben is szolgálni akarná. Éppen ezért céltalan törekvés hamis alapon röpiratozni és a koalíció ellen lázítani.

Téved Tisza is, téved az ügyvezető kormány is, ha azt hiszi, hogy a nemzet a szabadelvűpárt hitelvesztett zószlója körül hajlandó csoportosulni. Megnyerhetők a nemzetközietek és különösen a vezérek a nemzet ellen, de ezekkel csak zűrzavart és pillanatnyi rendetlenségeket idézhetnek elő, a nemzetet azonban megingatni nem lehet.

A szabadelvűpártnak régen nincs már talaja a hazai földben — nem férközhetik a nemzet érzelmeihez és bizony kétes érték az, a mit I. Bokányi Jakab nyújt a szabadelvűpárt támogatásához. És legnagyobb mértékben kétes azoknak a támogatása, a kik éppen a szabad eszmék, a népjogok harcossai ellen szövetkeznek a reakció legsötétebb lovagjaival.

A nemzetközi szociálistáknak és az ügyvivő korifeusoknak ez a szövetkezése nem fogja megzavarni a nemzetet, a mely törvényes jogainak kivívásában rendületlenül folytatja a harcot törvényes és becsületes eszközökkel. Becsületes és jóra való magyar ember soha sem fog segédkezet nyújtani a szabadelvűpárt felélesztéséhez, a melyről tudjuk, hogy ma is a bécsi politika leghivőbb szolgálatában áll.

Olyan politikai párt, a melyik arra volt képes, hogy több évtizedes uralma alatt a törvényeket egy idegen állam érdekében magyarozta és hajtotta végre — mi jogon kéri, hogy további fennmaradásához ez a nemzet segédkezet nyújtson?!

A válság.

Rövid pihenője van a politikának a szeptemberben bekövetkező új, nagy küzde-

lem előtt. A várakozás csöndességébe tegnap és ma alig szólott valami, de azért a politikai élet még sem teljesen mozdulatlan. A képviselők, vezérpolitikusok kezdnek visszatérni a vidékről s az ellenzéknek azt hirdetik, hogy az ország hangulata lelkes általában ki akar mindenki tartani a nemzeti ellentállás mellett, a mint arról különben a törvényhatósági közgyűlések is ismételtelen tanúságot tesznek.

Kossuth Ferenc, az ellenzéki koalíció elnöke tegnap, Karlsbadból visszatérőben, Bécsben volt s ugyanakkor ott járt Bánffy Dezső báró. A két politikus utazásához szettek kombinációkat fűzni, holott Kossuth és Bánffy nem is találkoztak egymással. A függetlenségi párt vezére különben a császárvárosban sem kerülhette ki sorsát. — Egy bécsi lap tudósítója interjúvalta meg a politikai helyzetről. Kossuth annak az ismert felfogásának adott ismét kifejezést, hogy a nemzet katonai követeléseinek kedvező elintézése nélkül a koalíció nem vállalhatja el a kormányzás feladatát, mert a közvélemény áramlata ebben a kérdésben annyira erős, hogy lehetetlen annak ellentállani.

Sok szó esik még Lukács László volt pénzügyminiszter ischli kihallgatásáról is. Lukács maga erről úgy nyilatkozik, hogy a felség csupán pénzügyi dolgokban hallgatta meg véleményét. Ő nem kabinetalakításra, sem közvetítésre, sem bármiféle más szerepre nem kapott megbízást. Egyébként a helyzetet ő is egyre sötétebbnek nézi s nem lát semmiféle fényugárt, mely bevilágítaná a nagy politikai korszakból való kibontakozás utját.

A fejeváry-kormány azon fenyegetéséről, hogy feloszlatja az országgyűlést, leginkább a szabadelvű párti képviselők — jobban megjelölve: a Tisza-pártiak ijedtek meg. Hogyan, hát fejeváry báró is olyan intézkedésekre, készül, melynek végeredménye az lenne, hogy őket végleg kiirtsa a politikai élet mezejéről? Ebbe nem akarnak belenyugodni s ostromolják is a tábornagy-miniszterelnököt, hogy ne idegeskedjék.

— Egyedül vagyunk, orvos ur?
— Egészen egyedül.
— Akkor mondja meg nekem őszintén: semmiféle műtét, vagy kezelés sem mentheti meg Jean szemévilágát?
— Semmi, — felelte az orvos különös részvétellel, mert Geneviève rendkívüli szépsége őt is meghatotta.
— Milyen szerencsétlenség! pedig oly nagy boldogság lett volna számára.
— De talán ön remélheti ezt a boldogságot; az ön baja nem oly súlyos, amint látom.
— Oh, én nem szenvedek a szerencsétlenségem miatt, — felelte a leány, — a vakuságom mellett is boldog vagyok.
— Akkor tehát még boldogabb lenne, mert látná, hogy milyen szép.
— Nem, nem; az csak zavarba hozna.
— No, no, nem kell annyira szerénykedni. Az ön szépségével a legnagyobb boldogságot érheti el; gazdaságot, szerelmet, házasságot. Hajoljon hátra ebben a székben, hadd lássam a szeméit. Azonnal megkeresem a másik műszeremet.
— Én csak egy boldogság után vágyok — felelte Geneviève elpirulva — vagy talán nem mondta meg önnek mme de Floville, hogy a fia a völgyem?
— Da igen. Mégis azt látom, hogy az ön szeme épen nem gyógyíthatatlan és ha megnyílik majd az ön szemére a napvilág, fogadk, hogy az ön érzelmei is megváltoznak. És ha összehasonlítást tehet.
— Akkor is mindig Jean de Floville-ban találok meg a legnemesebb lelket — felelte Geneviève.

— Na, na, na! — gunyolódott az orvos, még egyre műszerét keresve. — Ha személyesen győződök meg arról, hogy a völgyem nem Adonis és hogy százával talál néha csinosabbakat, bizonyosan másként érez iránta.
— Ah, ha ez valaha megtörténne — szólt közbe hirtelen Geneviève s egész testében reszketett a felindulásból — ha oly halálán tudnék lenni e nemes lélek iránt pusztán csak azért, mert én látok és ő nem, akkor inkább nem is akarok meggyógyulni!
— Az ajkai egészen belesápadtak az izgalomba, mialatt beszélt.
— Az orvos végre megtalálta a műszerét, a melyet keresett; de a mint megfordult és a beteget dacosan maga előtt látta állani, megértette, mi ment végbe annak lelkében. Haragosan szólt rá:
— Mi jut az eszébe! üljön vissza hamar abba a székbe! maga bohó gyermek; hát nem érti, — hogy az ön baja meggyógyítható?
— De igen értem... de nem akarom, hogy meggyógyítsanak... azt sem akarom, hogy ön megvizsgáljon... Attól félek, hogy ön visszaadja nekem a látásomat!
— A szeméremérzet visszatartotta attól, hogy teljesen kifejezze a gondolatát. Da én megértettem, mi remeg az ajkain: „félek, hogy meghitt szerelmem megrendülne... félek, hogy Jeant látva, kevésbé szépnek itélném, mint a minőnek most képzelem és látom a lelkeimmel...”

Gondolatát ezzel a mondattal burkolta el — Félek, hogy tuiságos fájdalmat okozna nekem.
Hussant félreértette őt és nyersen rászólt:
— Ha félsz, akkor hát miért jött ide? Menjen haza, ha úgy tetszik!
Geneviève csak mosolygott ennek a haragnak a láttára és a karjait előre nyujtva, az ajtó felé indult.
Hussant megfogta a kezét és nem épe udvariasan segítette a várószobába; aztán felém fordult:
— Mondja meg mme de Flovillenak, ami történt. Tuiságosan sok időt vesztettem máris.
Ezzel csengetett, hogy más beteget becsásának be hozza.
Távoztam én is. Amikor a várószobába léptem, Geneviève épen Jean előtt állt és mosolyogva mondta neki:
— Lásza, Jean, engem sem gyógyíthat meg az orvos.
És nékem nem volt bátorságom meghazudtolni őt: — szótlanul intettem mme de Floville kérdésére, hogy úgy van, amint Geneviève mondja.
Nem tudom, a részvét milyen hatása alatt éreztem a kényszert, hogy ennek a hazugságnak a részese legyek; de sohasem bántam meg, mert a két szerencsétlen egyesítve egymás bánatát, boldoggá lett a szerelemben.
Charles Foley.

ne hajtja a dolgokat végletekig a ne tegye
-ket teljesen tönkre.

Fejérváry Ischlben.

A forrongó politikai élet egy nevezetes ujságát jelenthetjük. A szeptember 15-ével kezdődő komoly harc egy újabb előkészítő momentumát, amely nevezetes eseményeknek lesz kiinduló pontja.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök ugyanis ma, augusztus 30-án Ischlbe utazik, ahol őt a király augusztus 31-én kihallgatáson fogadja. Értesüléstünk szerint Fejérváry báró miniszterelnök ez alkalommal rendkívül fontos előterjesztéseket tesz a királynak, talán olyanokat is, amelyeknek nevezetes befolyása lesz a válság további fejleményeire.

A király a déltiroli hadgyakorlatokról utazik Ischlbe s innen a kihallgatás után a csehországi hadgyakorlatokra utazik.

Kossuth Ferenc.

Kossuth Ferenc, a szövetség ellenzék elnöke tegnap Bécsből Komárom megyébe érkezett, ahol az Ordódy családot látogatta meg. Kossuth Ferenc valószínűleg csak csütörtökön tér vissza Budapestre állandó tartózkodásra.

Főispánt keresnek.

Kristóffy belügyminiszter keresi azokat a vállalkozó szellemű embereket, akik hajlandók volnának az üresedésben levő főispáni állásokat elfogadni. Pestvármegye főispáni székét eddig négy a közéletben ismert férfiúnak ajánlotta fel, de mind a négyen visszautasították a mai viszonyok között kétes értékű megfizetést. Most Beniczky Lajostól, Pestvármegye alispánjától várja az ügyvezető kormány a főispáni kérdés megoldását. Tudvalevőleg Pestmegye 65-ös bizottságának előterjesztése alapján a vármegye közgyűlése kimondta, hogy az ügyvezető kormány által kinevezendő főispánt a közgyűlési terembe nem bocsájtsa be, karhatalom közbelépése esetén pedig az összes megyebizottsági tagok kivonulnak a teremből s ez által megakadályozzák az új főispán eskütételét, ami pedig előfeltétele a hivataloskodás megkezdésének.

Mintihogy ezt a határozatot több olyan vármegye is magáévá tette, ahol ez idő szerint üres a főispáni szék, Kristóffy belügyminiszter most magához hívatta a főispán nélkül levő vármegyék alispánjait. Beniczky Lajost, Pestvármegye alispánját, aki ezidőszere még szabadságon van, a belügyminiszter holnap délelőtt 11 órára kérte magához. Az alispán ennek következtében még ma este visszatér szabadságáról, hogy holnap megjelenhessen a belügyminiszternél. Beavatott helyen valószínűnek tartják, hogy Kristóffy belügyminiszter az eddigi kudarcok után Beniczky Lajos alispánt kínálja meg a főispáni állással. Biztosra vehető azonban, hogy Beniczky ezt az ajánlatot nem fogja elfogadni. Érdekes, hogy a vármegyeházán éppen most dolgoznak a főispáni lakás és hivatalos helyiség tatarozásán.

Rivonat az E. K. E. évi jelentéséből.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület igazgatóválasztmánya f. hó 27-én a „Zichy Ödön”-cseppkőbarlangnak felavatása alkalmával a Réven tartott közgyűlésen terjedelmes évi jelentésben számolt be az egyesületnek 11 havi életéről. Az évi jelentést a következő kivonatokban ismertetjük:

Idegenforgalom, irodalmi munkásság. Örömmel jelenti a választmány, hogy feltárásai nyomán az idegenforgalom jelentékenyen megnövekedett, szemléletet gyarapodik és a központi irodát fokozott mértékben veszi igénybe. Nincsen az a nap, a melyen több kérdésközlésre ne kellene felvilágosí-

tást adnia. Különösen Németországból keresték fel sokan Erdélyt. — A külföldi turistákra igen nagy hatást gyakorolt a korábbi években kiadott illusztrált németnyelvű fűrdőkönyv. A folyó évben kiadtak Erdélyről egy németnyelvű kis kalauzkönyvet és azt minden külföldi kérdésközlőnek díjlanul megküldik.

Javasolja a választmány, hogy a közgyűlés adjon felhatalmazást a belföldi turisták részére gyakorlati összeállítási kirándulási programoknak olező füzetekben való kiadására.

Az Erdélyi Utikalauz 3-ik kiadása annyira előkészítették, hogy a munka a jövő tavaszra a sajtó elul kikerülhet.

Kiadták a révi „Zichy Ödön” cseppkőbarlangnak leírását és az ország minden részében terjesztették.

Az arcképes tagsági igazolókat kibővítették naptári résszel, az összes egyesületi kedvezményekkel, egyéb tudnivalókkal, kirándulási programokkal és úgy bocsátották a tagok rendelkezésére.

A csoportos iskolai kirándulók az anyáállamból sem keresték fel Erdélyt olyan nagy számban, mint az előző években, de így is 14 intézetet 547 tanulóval és 41 tanárral kalauzolt az egyesület.

Az E. K. E. muzeum ügyei. Az E. K. E. muzeumát számosan látogatták. Kiadtak 1241 díjas és 3718 szabadjegyet. A muzeumból, az egyesületnek legbecesebb alkotásáról úgy a szakemberek, valamint mások mindig a legkitüntetőbb és osztatlan elismerés hangján nyilatkoztak. A „Néprajzi Társaság” ezidei évi jelentésében az E. K. E. muzeumot „mintaszerűen” kezeltnek mondja.

A muzeum igazgatási teendőit Herrmann Antal dr. végezte. Rendeztek 2 idősleges kiállítását. A szamosújvári örmény egyház műhímzéseit, továbbá Orszó Endrének Kolozs megye mezősgyei részéről az ösfoglalkozások köréből gyűjtött 1000 darabot meghaladó tárgyait kiállították, hogy az eddig ládákban csomagolt művelődéstörténelmi beces tárgyakra az érdeklődést irányítsák és az azokkal szakszerűen foglalkozni akaróknak hozzáférhetővé tegyék. Az eredmény nem is maradt el, mert az iparművészeti iskola úgy az örmény hímzésekből, valamint a többi tárgyakból sokat le rajzoltatott.

A muzeum tárgyainak szaporulata a múlt évben 315 drb. volt. Sok beces tárgyat ajándékozott Herrmann Antal dr. és gróf Behlen Karolina. Az épületnek kibővítését 2 nyitott folyosónak beüvegezésével végrehajtották.

Herrmann Antal dr. egyetemi m. tanár az egyetemi hallgatókat többször muzeumba vezette és ott tartott a tárgyi néprajzból előadást.

A könyvtár 429 darabbal gyarapodott. Felhatalmazást kér a választmány nyomtatott könyvtárjegyzék kiadására.

Fűrdőügy. A hazai fűrdők érdekeit a múlt év folyamán is igyekezett szolgálani. Allandó fűrdőügyi kiállítást tart fenn a Mátyás király születési házában. Homoród fűrdő részére reklamozási terveket dolgoztak ki és bukaresti ügyvivője utján igyekeznek romániai vendégeket csalmi hazánkba.

Bevallja azonban a választmány, hogy ez irányú működése a múltakhoz viszonyítva hanyatlott, mert úgy a belügyi, valamint a földművelési miniszter 3 év óta más kezdő egyesület támogat ily irányú működésért.

Házi ipar, közgazdaság. Államsegély hiányában házi ipari és közgazdasági tevékenységei az egyesületnek szintén nagy veszteséget mutatnak. Csak megfigyelésre, adatgyűjtésre, az érdeklő hatóságok tájékoztatására és közvetítésre kellett annyival is inkább szorítkoznia, mert a tagok egyrésze az ilyen irányú ténykedéssel szemben az egyesület főcélját látták veszélyeztetnek. Kimerítően indokolja az évi jelentés a turistaság, a házi ipar és a közgazdasági viszonyok közötti kapcsolatot, mert maga a turistaság is közgazdasági tényező. A házi ipari kérdés leginkább az E. K. E. Muzeum kapcsán van felszínre. Javaslatokat tettek az illeték-

köröknél arra vonatkozólag, hogy a muzeumban levőtárgyak mint minták után a fűrdő bazárok részére népipari tárgyak hozzászállatásának fogalomba.

Székely ügy. Az egyesület által Hódmezővásárhelyen és Kecskemén a főgimnáziumban elhelyezett 4 gyerek jó előmenetelt tett.

A székelyföldi birtokoknak megterhelési adatait Barabás Endre tanárral összegyűjtette. Barabás munkálkodásáról Budapestben egy felolvasásban számolt be.

Panaszkodik a választmány, hogy a Székelyföldön az intőző körök lanyhasága miatt nem fejthet ki olyan arányú működést, a melyet óhajtana. Például állítja elő Rév kisközséget, ahol 4 ember önzetlen hangyaszorgalma az egyesület szárnyai alatt nagy arányú idegenforgalmat volt képes 3 év alatt teremteni, amelynek áldásait az egész vidék érzi.

Ügyforgalom. Apróbb ügyekben igen kiterjedt levelezést folytat az egyesület. Posta portó-kiadása 11 hónap alatt 1275 K. 87 fillér volt. 280 nagyobb ügyet tárgyaltak. Az ügy természeténél fogva befejezetlen maradt 8 darab.

Tartottak 3 tisztikari tanács-, 5 választmányi-, 2 muzeum bizottsági, 2 házi ipari osztály-, 2 irodalmi bizottsági ülést továbbá 1 kerékpáros osztály szervező értekezletet. A gyűlések legtöbbször br. Feilitzsch Arthur elnökölt. Összekötésben és csereviszonyban áll az egyesület 25 külföldi, 33 belföldi egyesülettel, 38 hírlappal és 52 folyóirattal. Van 14 tiszteleti, 205 alapító, 2242 rendes, 250 pártoló tagja. Ujjonnan belépett a múlt évben 265 tag. Az elhaltakat és kilépetteket leltve szaporulat 155 tag.

Vidéki osztályok, kirándulások. Ügyvivőségek és vidéki osztályok szervezésére kiváló gondot fordított az egyesület. Bánffy-hunyadon, Désen, Gyergyószentmiklóson, Magyar-Létán állított fel ügyvivőségeket. — Uj osztály alakult Réven és a Duna mellett Pakson, a mely helyeken rendes tisztikar terjeszti és szolgálja a turistaság és idegenforgalom ügyét. Az egyesületi központ 11 kirándulást rendezett összesen 341 résztvevővel. Több sikerült kirándulása volt a brassói osztálynak és 1 a dévai osztálynak 100-at meghaladó résztvevővel. — A kolozsvári kerékpár-osztály 3 kirándulást rendezett összesen 46 résztvevővel.

Turista alkotások. Utjelzéseket, utakat készítettek és jelző táblákat állítottak Brassó megyében a Nagykőhavasán, Hasadtkő, Garsinvölgy, Zajzon, Dinghavas, Döblen völgyben és Csukáson, Biharmegyében, Réven, a hol egy modern turista-szállót és vendéglőt létesítettek, továbbá a Zichy Ödön-cseppkőbarlang előrészének feltárását befejezték. — Torda-Aranyosmegyében a Gécy-várralhoz és a tur-tordai hasadéknál, Csikmegyében 2 szobás menedékházat eszközöltek ki a híres Gyilkostó mellett. Az egész Kolozsvár környékét szimjelezték, jelzőtáblákat és padokat állítottak összesen 46 ot. Kidolgozták Kolozsvár környékének turista térképét és a nagyközönség részére allandóan kifüggesztve tartják.

Nyári vendéglőt létesítettek a Kánya-fői-messzelátónál. Az Árpád csucsra egy 16 méteres hatalmas messzelátó tornyot építettek, a Bükk-tetőre pedig egy turista vendéglőt, melynek 1 szobája menedékházzal szolgál.

Az egyesület hivatalos folyóirata. Az „Erdély” az egyesület hivatalos folyóirata, a nagyközönség előtt mindig közkeveltségnek örvendett, mert hazánkban a legmagasabb színvonalon álló illusztrált folyóirat. A külföldi hasonlóirányú folyóiratok, nevezetesen a „Der Turista” és a francia „Revue Alpine” mindig a legrokonszenvebben emlékeztek meg az „Erdély” folyóiratról és 100.000 et meghaladó olvasóik figyelmét egyenesen felhívták az egyesületre és hazánk tájékozottságára.

A választmány a főszerkesztőnek, Merza Gyulának jegyzőkönyvi köszönet-szavazást indítványoz.

Egyház és iskola.

Beírások és vizsgálatok. A helybeli áll. főreáliskolában a javító és pótlóvizsgálatok augusztus hó 30 és 31 napján; a beírások szeptember 1, 2 és 4 én délelőtt 9—12 óráig; a felvételi vizsgálatok augusztus 30—31-én délelőtt és délután és szeptember 1, 2, 4 én délután; az érettségi írásbeliek szeptember 5, 6, 7 és 9-án délelőtt 8—1 óráig tartatnak meg. Szeptember 5-étől 11-ig beíratók még olyan tanulók, kik késedelmüket okmányokkal igazolni tudják. Az éneket a reáliskolában ez évben Nagy András ev. ref. kántor fogja tanítani. Az állami főreáliskola igazgatósága.

Böszörményi Róza hajdunánási polgári leányiskolájában szeptember 1-én kezdődnek a beírások.

H I R E K.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

— Második nap. —

— augusztus 30.

Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága tegnap folytatta ülését Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt. Az ülésen a bizottság tagjai közül kevés kivétellel mind megjelentek.

Első sorban a bizottság a vásári helypénz szedéséről szóló szabályzatot vette tárgyalás alá. Vargha Károly t. b. tanácsnok terjesztette elő a tervezetet, a melyet egy régebben megtartott közgyűlés határozott el módosítani a különféle kivánalmaknak megfelelőleg.

Az új kidolgozásnál elsősorban is a helybeli mezőgazdák azon sérelmét vették figyelembe, hogy helypénzt fizettek. Ez most meg szűnik. A gazdák kérelmét a gazdasági bizottság is javasolta.

Aczél Géza szólalt fel a kérdésben és kijelenti, hogy ne csak kifejezetten a helybeli gazdák, hanem iparosok és kereskedők is mentessenek fel a helypénz fizetés alól, de be kell venni a szabályrendeletbe az egyéb helybeli árusokat is.

Dr. Tüdös János javasolja, hogy az eladással foglalkozó termelőket is értsék be.

A bizottság a felszólalásokat magáévá téve ilyen értelemben határozott.

A szabályrendeletnek másik kifogásolt részét az állatvásárokról kiszabott helypénz tulmaga volta képezte. Ezt leszállítani elsőrendű kötelessége a városnak, mert a vidéki városok között alig akad meg egy a hol ilyen viszonyok volnának.

A bizottság mielőtt ebben a kérdésben határozott volna, megfogja hallgatni a vásárfelügyelőség véleményét.

A második tárgy a népkönyha és menhely ügye volt. A városi mérnöki hivatal beterjesztette a népkönyha és hajléktalanok menhelyére vonatkozó tervezetet. E szerint a csicsogói koresma épületet alakítanák át e humanus célt szolgáló intézmény céljaira. A költségek 7900 koronát tennének ki.

A tervezet megbirálása után Körner Adolf, Aczél Géza főmérnök és Márk Endre felszólalása után a bizottság elhatározta, hogy a közgyűlésnek sürgős javaslatot tesz a keresztyénre nézve.

Majd Várady József festő kérelmével foglalkoztak. Várady József tanulmányai folytatására a várostól 3 évre segélyt kért. A bizottság a Meszena alpból egy évre 400 korona összeggel indítványozza támogatni a körekvő festőt.

Végül a sütő ipari, cukrász és mézeskalácsos ipari műhelyek tisztántartására vonatkozó szabályrendelet került szóba. — A rendelet körülményesen foglalkozik az ipari műhelyek tisztán tartásával és szigorú, de üdvös intézkedéseket tartalmaz. Ezt a szabályrendeletet elfogadta a bizottság s pártólól a közgyűlés elé terjeszti.

A városiapidijasok drágasági pótlék iránt való kérelmét is javasolja a bizottság.

Miután pedig több tárgy nem lévén, az ülést az elnök bezárta.

Tifuszjárvány Debrecenben. Most már az illetékes körök sem titkolhatják, hogy a tifusz járványosan pusztít Debrecenben. Ugyanis a belügyminiszter rendelettel hívta fel a városi tanácsot, hogy a tifuszjárvány megszüntetésére tett intézkedéseit és javaslatait sürgősen terjessze fel hozzá. Ha a belügyminiszter tudomást szerzett a járvány elterjedéséről, érthetetlen volna a polgárok előtt titkolni, hogy nyakunkon a veszedelem. Célszerű védekezéssel meg-meg lehetne gátolni, hogy általános járvánnyá ne fajuljon a mostani állapot. Egyébként a tifusz megbetegedések enyhe lefolyásuk.

Rendretasított felekezeti anyakönyvvezetők. A vallás- és közoktatásügyi miniszter erélyes hangú leiratot intézett valamennyi törvényhatósághoz. A miniszter a felvidéken tapasztalt visszaélések alapján a felekezeti anyakönyvvezetőket utasítja rendre, mert a felekezeti s különösen a mint a miniszteri leirat kiemeli, az izraelita anyakönyvvezetők az állítás és hadkötelesek anyakönyveinek kiállításánál hanyagul és pontatlanul járnak el. Akárhányszor megtörténik, hogy élők helyett elhunyt anyakönyvkivonatokat adják ki, testvérek neveit felcserélik. Ily körülmények között a legnagyobb visszaélések származhatnak, amit még ellenőrizni sem lehet. Fölhívja ennél fogva a miniszter a törvényhatóságokat, hogy utasítsák a területükön levő felekezeti anyakönyvvezetőket a törvényben előírt kötelesekük pontos és kifogástalan teljesítésére.

A megyei pénztárak visszaállítása. Pestmegye törvényhatósága volt az első, a mely — mint annak idején megirtuk — mozgalmat indított a megyei pénztárak és számvevőségek visszaállítására érdekében. A közigazgatás egyszerűsítésének ez a része — a minthogy a többi se — nem vált be, legfeljebb arra jó, hogy a törvényhatóságok keze teljesen le legyen kötve. Ma másik átirat is érkezett már Hajdumegye törvényhatóságához ebben az ügyben. Somogy megye sürgeti a régi rend visszaállítását s hasonló akció indítására kéri fel Hajdumegyét is.

Egy debreceni ügyvéd kitüntetés. Mint értesülünk Kóródi Sándor a m. szigeti jogakadémia érdemes jogtanára egy évre szabadságoltatván, a m. szigeti jogakadémia igazgatótanácsa a tanszékre dr. Bacsó Jenő debreceni ügyvédet hívta meg egyhangulag helyettesül. Jó forrásból tudjuk, hogy dr. Bacsó Jenő ügyvéd a kitüntető meghívást elfogadta s tanszékét a f. év szeptember hó elején fogja elfoglalni. — Az új helyettes jogakadémiai tanár az első fél évben a büntető jogot és a peres és perenkívüli eljárást adja elő.

Alapvizsgálatok. A debreceni főiskolai alapvizsgálatok szeptember 5-én kezdődnek.

Hazafiatlan jegyző cím alatt megirtuk, hogy Hajdúvármegye egyik jegyzője 60 korona állami adót beszállított az állami adópénztárba a várme-

gye határozata és az alispán rendelkezés ellenére. Az illető jegyző **Toronyi János** jözsai körjegyző ma bentjárt nálunk és kijelentette, hogy a kérdéses adó még a megyei határozat előtt folyt be a községi adópénztárba és csak a beszállítás történt késedelmesen, egyébként a megyei határozat óta egyáltalában nem fogadott el adót és nem is szállított be az állami adópénztárba.

Lopott holmit árult. Weisz Márton Széchenyi-utca 50. sz. a lakos ma reggel bement a Stern-féle kefégyár Piac-utca 22. sz. a. üzletébe és Kántor Ernő üzletvezetőnek 5 darab finom kefét kínált megvételre. A kefék angol felírás volt, de az üzletvezető azonnal megösmerte, hogy azok a Stern-féle kefégyárból valók; kérdőre-vonta tehát az illetőt, aki azt mondta, hogy a Bádagos utcán vette ismeretlen embertől. A keféket lefoglalták, Weisz Mártont pedig előállították.

Góbság. Nagy fejkavarva állít be az orvoshoz egy székely góbbé.

— Jöttem egy kicsi patikáér — instálom, mer elkerült az álom vagy négy napja.

Nem tudom, hogy mit csájak.

Még meg is vertem az asszonyt, de az használt.

— No jó öreg — mondta az orvos — majd írok én magának valamit, attól aztán aludhat.

Másnap az utcán találja az orvos a góbbét — s eszébe jut az altató.

— Nő atyafi, ugye használt az altató? — kérdezte.

— Vagy igen — feleli a székely magyar bünyorgatva — beadtam az anyukomnak s még mielőtt újra kezdte volna a zsör öldést, ugy elszenderedett tőle, — hogy én is aludhattam tőle reggelig, mint a tej.

Altábornagyból államtitkár. Gromon Dezső megüresedett helye, a honvédelmi államtitkarság, a fejtörvény kormány működése óta nincs betöltve. Tudósítónk jelenti, hogy a kormány előterjesztésére már döntött a király s kinevezte az új államtitkár. Eszerint Gromon Dezső utódja egy tényleges katonai méltóságban levő altábornagy lenne. Szili Papp Béla, a honvédelmi minisztérium III. ügyosztályának főnöke lenne az új államtitkár, akinek kinevezését állítólag már legközelebb hozza a hivatalos lap. Ez volna az első eset Magyarországon, hogy tényleges katonát államtitkárrá nevezzenek ki.

Elkeseredésében öngyilkos lett. Nagyon érzékeny szívű asszony volt Siteri Lajosné Oláh Julis 32 éves hajdunánási menyecske. A három gyermekes asszony, aki pár hét előtt kelt föl a gyermekágyból, összeperelt a férjével és mig az eltávozott hazuról, megfürösztötte a gyermekeket, unneplőjökbe felöltöztette, ő maga pedig felment a padlásra és felakasztotta magát. Férje később jött haza és hosszas keresés után találta meg feleségét. A teste még meleg volt, de a lélek már elszállott belőle. A szegény ember, aki nagyon szerette feleségét, sirva költögette és azóta az eset úgy hatott rá, hogy azóta az elméje is elborult.

A sztrájkból folyó kihágások elintézése. Vörös László kereskedelemügyi miniszter felhívást intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a munkások és munkaadók egyenetlenkedéséből, a sztrájkból folyó kihágásokat soron kívül vegyék tárgyalás alá. Ezen kihágási ügyek jogerős elintézése ugyanis részint késedelmes eljárás felelősség folytán nagyon elhúzódik, úgy, hogy gyakran semmi előnye sincs, sőt hátrányos, mert olyankor érik el az érvényesítés stádiumát, midőn már az egyetértés helyre állt. A törvény intenciója pedig nem lehet a büntetés, hanem az, hogy az oly fontos mun-

Kérdések megfelelő elintézt, a feleket megillető jogok védelmet nyerjenek.

Gyűjtés Klein Lipót özvegyének.

Az a nemes felbuzdulás, amely a tehetősebb embereket arra ösztönzi, hogy a kassai katonai vérengzés elföldelt áldozatának özvegyét némi segítség gyanánt gyűjtés útján összerakott fillérekkel kárpótolja, még az artisták könnyelmű világában is visszhangra talált. Grünau Poldi, az Arany Bika mulató ötletes rendező kemikusa harmincöt koronát juttatott hozzánk, azzal a kéréssel, hogy küldjük el azt az ő gyűjtése gyanánt Klein Lipót özvegyének. Grünau a gyűjtéssel jelét adta finom tapintatának, amely megmutatta neki a jótékonyág gyakorlásához vezető utat. Az adományt ezúton köszönjük és jelezzük, hogy rendeltetési helyére juttatjuk.

Járvány fészek. Panaszos levelet kaptunk, amelynek írói nagy felháborodással írják, hogy a Hatvan utcai, Tócs és Széchenyi kert közt van Klein Márton és társasont telepe, ahol mintegy 50 szekérségi csont és állati hulladék van felhalmozva. A telep tele van férgekkel és döglétes, levegője megfertőzött az egész környéket. A hatóság figyelmét ez uton is felhívják a környékbeli lakosok e türelmetlen állapotra.

Uj iparosok. A múlt héten az alábbi új iparosok váltottak engedélyt: Gyarmathy János borbély-fodrász Salétrom u. 12. sz. Skóth Ferenc fegyverműves Széchenyi utca 1 sz. Doró Ferenc férfi szabó Arany János utca 63 sz. Végvári István csizmadia Mester utca 5 sz. Ferenc Róza széna és szalma kereskedő Mester-u. 5 sz. Bechar Daond keletiáru kereskedő Piac u. 75 sz. Kovács Vince szatócs Eötvös-u. 29 sz. Fein Matild női kalap divatárú ker. Kossuth-u. 8. Rác Józsefné rövidáru kereskedő Csonka-utca 8. Gelbman Henrik alkusz Hatvan u. 33 sz. Hegedűs Armin rőfös rövidáru kereskedő Piac-u. 19 sz. Balázs Sándor kőműves Homok u. 109 sz. Pálkás Mihály ács Csillag-utca 36 sz. Beukó János kávéház iparos Sas-u. 4 sz. id. Berk Izidor szövészeti vállalat Péterfia u. 62. sz. Müller Gothardné bujbelsi és gyermekruha készítő Leány-u. 1 sz.

Kereskedők és iparosok figyelmébe. A debreceni kereskedelmi és iparkamara hivatalos közleményei. Kocsikenőcs, faggyú szállításra pályázatot irt ki állami vasgyárak központi igazgatósága. Határidő szeptember 12. Bunda szállítás. A mozdony vezetői, fűtői és kocsirendezői személyzet részére szükséges mozdonyvezetői bunda bélésű kabát továbbá fűtői kabát és nadrág szállítására pályázatot irt ki. Határidő szeptember 20. Lámpabelek és kenőpárnák szállítására irt ki ajánlatot a M. Á. V. Határidő szeptember 19. Festék anyag szállítás. A m. állami vasgyárak igazgatósága különböző festék anyagokra hirdet pályázatot. Pályázni lehet szeptember 20 ig. Bükktüzifa szállítására irt ki pályázatot az Aknasugatagi sóbánya hivatal. Határidő szeptember 12. Kőolaj szállítandó a M. Á. V. nak. Pályázatok szeptember 20-ig nyújtandók be. Pályázat kórházi élelmezésre. A munkácsi m. kir. honvéd csapat kórház vendéglőszere élelmezésére a munkácsi honvéd csapatkórház parancsnoksága pályázatot hirdet. Pályázati határidő szeptember hó 25. Az árlejtés iránt érdeklődők a munkácsi csapat kórház parancsnokságánál vagy a kamaránálkapunk bővebb felvilágosítást.

A debreceni kereskedő ifjak társulatának dalköre 1905. évi szeptember hó 2 án, szombaton a nagyerdei doboz pavillonban Magyar Testvérek zenekara közreműködése mellett táncol egybekötött zártkörű dalestélyt rendez. Belépti díj személyenként 2 korona, család-jegy 8 személyre 4 korona. Kezdeté este fél 9 órakor, a következő műsorral: 1. Nyitány. Magyar Testvérek és zenekara által. 2. Győzelmi dal, Hubertől, előadja a Dalkör. 3. Népdal, (Balatoni galok) Gaáltól, előadja a Dalkör. 4. Népdal egyveleg, Fővényesitől, előadja a Dalkör. 5. Rákóczy, Hubertől, előadja a Dalkör, zene kíséret mellett.

Mezei lopások. A rossz gazdasági esztendő következménye az a temérdek lopás, amelyet a mezőkön elkövetnek. Aránylag a huszadrészt jelentik csak fel a károsok, mégis seregesen történnek a feljelentések. Fekete József sámsoni lakos a Helmezi József földjéről tengerit lopott. Tót János Lorántfy utca 8. sz. a. lakost a nagyerdei fűdönél fogta el hajnalban a rendőrdíjárt, amikor a lopott burgonya alatt görnyedezett a válla. Gere Mihály ondódi tanjai lakos pedig Gyorgyevics Simon tégláskerti bolgár béres földjéről lopott veres hagymát. A tolvajok ellen a rendőrség megindította az eljárását.

Harc a csipke ellen. A francia arisztokrácia hölgyei harcot indítottak a csipke ellen. Ligát alapítottak, a melynek az a célja, hogy a tagjai ne viseljenek se csipkét, se semmi olyan dísz, a mit a ruhán nélkülözni lehet. A ligának azonban nem a takarékoság, nem a fényűzés csökkentése és nem is puritán erkölcsök terjesztése a célja, ha nem — a francia köztársaság megbuktatása. Az arisztokrata hölgyek ligája ugyanis az alapszabályok értelmében pressziót akar gyakorolni a ruházati cikkekkel kereskedőkre, azzal a szándékkal, hogy a tavaszi választások alkalmával a kereskedők és divatárusok király-párti képviselőjelöltsé szavazzanak.

Tihanyi Irma a pozsonyi pályaudvaron. A különféle büneiről világhírűvé vált kalandornőt, Tihanyi Irmát tegnap szállították át a soproni törvényszéki fogházból a mária nosztrai feyházba, ahol kellemetlen nyaralás után egy még kellemetlenebb telenek néz elébe. Jó hosszú időre felajánlották neki a hús magányt, hogy jól átgondolhassa és megvezekelhessen multja büneit. Nagyon hallgatag nőcske lesz Tihanyi Irma; nem igen lesz társasága, vagy ami lesz, az se igen inyere való. Talán tegnap beszélte ki magát utoljára a pozsonyi pályaudvar III. osztályu várótermében, ahol két szuronyos feyhőr között ülve várta a déli 12 óra 5 p. a Mária Nosztrára induló személyvonatot. Egyik belmunkatársunknak alkalmá volt alaposan szemügyre venni az egykor szép és ma kiválóan híres feygenonót. Nagyon oda van „szegény”. A nemrégiben még kukoricaszőke hajról leoptatta a gyönyörű festett az idő és a megviseltetés. Area is fonyadozóban, termete pedig összerokadt. Hangjából kiérzik a megtörttség és megaláztatás. Csaknem siró hangon mondotta a várteremben:

— Istenem, csak legalább átaludhatnám azt az időt, ami most jönni fog!

Mikor a beszállást jelezték, csöndes megadással kelt föl a helyéről és az utasok közé elvegyülve a két szuronyos őr kíséretében szállott föl a vonatra. Miért nem aludta át inkább azt az időt, amiért most lakolnia kell?

Csak váltani ment. Fehér Juliánna Telesi utca 75. sz. a. lakó legény a Piacon ma reggel valamit vásárolt Kórodi Juliánna nevű kofától. Tíz koronással fizetett. A pénzzel elszaladt Kórodi Juliánna. Fehér Juliánna pedig a rendőrségre ment panaszt tenni. A tisztviselő már fel is vette panaszt, mikor lélekszakadva jött a vádlott a pénzzel. Kiderült, hogy nem lopni akart, csak váltani ment.

x 10 krajcár egy iskolai könyv bekötése Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac utca 12. sz. Stencinger-ház.

x Antidol a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevinni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az Antidol-t? a mely nagyszerű hatásért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fill. és 35 szor mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható: Mihálovics, Grósz Nagy Ferenc, Muraközy, Tóth Béla és Balázs Odon gyógyszerész uraknál.

TAVIRATOK.

fejérváry újabb kihallgatása.

fejérváry Géza báró miniszterelnök ismét királyi kihallgatásra készül. Ezt a kihallgatást nagyfentosságúnak jelzik a politikusok, mert akkor történik állítólag végleges döntés a közelebb jövő teendőire nézve. Nagyon fontos szerep jut a megállapodásokban a pénzügyeknek is, mert az adópénzek elmaradása és visszatartása hovatovább abba a helyzetbe hozza a kormányt, hogy *fizetési kötelezettségek már nem tud megfelelni.* Első sorban a megyei közigazgatáshoz való állami hozzájárulást, majd a kormányzati és törvényhozási költségeket akarja restringálni a kormány.

A képviselőház elnapolása.

Budapest, aug. 30. Politikai körökben ma híre terjedt, hogy a darabant kormány elhatározta, hogy a képviselőházat vagy mindjárt szeptember 15-én, vagy egy-két nappal később hosszabb időre újból elnapoltatja.

A kormány fenyegetődik.

Budapest, aug. 30. A bécsi *Zeit* budapesti levelezője előtt nyilatkozott ma egy a kormánypárthoz közelálló s annak terveibe beavatott politikus. Ez a bécsi sugalmazott fenyegetés nem ijesztett meg senkit. A függetlenségi pártkörben mosolyogva beszélnek a kormány erőlködéséről; az új választásoktól sem félnek, mert a jelenlegi közhangulat mellett az csak a függetlenségi győzelemmel végződhetik.

E bécsi lap szerint a kormány tudja, hogy már a szeptember 15-iki képviselőházi ülésen vád alá helyezési indítványt tesznek ellene, de nem törődik vele, mert az országgyűlést egyszerűen elnapolja. Az elnapolás tartama alatt a vád alá helyezési indítvány nem közölhető a főrendiházzal s ha a főrendiház mégis megválasztaná a kormány fölött ítélendő bíróságot, a kormány rögtön feloszlatta az országgyűlést. Ha az új választások a Háznak megint olyan alakulását eredményeznék, mint a mai, akkor a Házat kétszer, — sőt háromszor is feloszlatták. — A tervezett reformokat nem törvényjavaslat alakjában terjeszti be a kormány, hanem kormánykijelentésben, ha pedig fejérváryt szóhoz nem engedik jutni, akkor hivatalos nyilatkozatban. A minisztérium tudja, hogy a válság kárt okoz az országnak, de nem segíthet rajta. Októberig még elkormányozhat, de ha addig fordulat nem áll be, a képviselői napdíjakat, a törvényhatóságok állami hozzájárulását, esetleg a hivatalnokok fizetését és az államadósságok szelvényeinek beváltását megszüntetni.

Ostrom alá vett gyár.

Berlin, aug. 30. Varsóból jelentik: A Bohrmann, Schwede és Társa nagy kazán- és gépgyára valóságos ostromállapotban van. Pénteken ismeretlen tettes vörös forradalmi lobogót tüzött ki a gyár kéményére. A rendőrség, hogy a tettest kikutathassa, úgy intézkedett, hogy a gyárat katonasággal fogja körül. A katonaság a foglyokkal a legembertelenebbül bánik, puskatuseal agyafőbe verik őket s ami pénzt vagy értéktárgyat találnak náluk, elszedik.

Orosz-japán békemegkötések.

Portsmouth, augusztus 30. Hivatalos kommuniké jelenti, hogy a békekonzferencia teljes megegyezésre jutott és elhatározta, hogy megkezdik a békeszerződés kidolgozását.

Portsmouth, augusztus 30. A békekonferencia mai ülésében az összes kérdésekre nézve teljes megegyezésre jutottak és elhatározták, hogy hozzáfognak a békeszerződés kidolgozásához.

Portsmouth, augusztus 30. (Associated Press.) A japánok tényleg megadták az összes koncessziókat.

London, augusztus 30. A békemeghatározottak teljes megegyezésre jutottak, és kijelentik, hogy immár a békeszerződést fogják megszerkeszteni. A fegyverszünetet haladéktalanul megállapítják és kihirdetik. Japán mindennemű hadikárpótlásról lemondott.

REGÉNY-CSARNOK.

Apáca és kegyencnő.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 85

A fiatal ember és ez ügynök még egy ideig a pénzügyi műveletek felől beszéltek, s a mint egymástól elváltak, már beszélgetett, s az első hó hullani kezdett.

A vihar ellen küzdve, lépdelt Hohenau az utcán gyorsan előre.

A mint azon palota elébe ért, melyben Erlenstein kedvese lakott, megállott, a s fényesen kivilágított első emeleti ablakokra tekintett fel.

Az álnok bankárna való emlékezés epét kevert vérebé, s elhatározta, hogy megköszöni neki az ellene foganatosított vadászatot, s jó szívat kíván a nyert szivarokhoz.

Hogy milyen volt ezen köszönet és jókívánás, azt már a múlt fejezet végén elmondottuk.

Kocsizás a Práterben.

Hat hó mult el, mióta az első hó lehullott.

Hat hó, jó darab az ember életéből, mely könnyedén telik el a palotában, de végtelen nehezen és hosszasan a szegénység hajlékában és a börtönben.

Az időnek így is, úgy is haladni kell.

A székváros bámulására Erlenstein még nem adott túl kedvesen.

Senkinek nem csinált ez annyi bosszúságot, mint a kis Roller bárnak, ki a szép Paulinát a második, harmadik, sőt még a 99 ik kézből is szívésen fogadta volna.

De az, hogy a kis bárnak engedje át magát, eszébe sem jutott Paulinának, mert a büszke kegyencnő magasan hordta fejét, s annak, ki azt akarta, hogy őt le ne nézze, meglehetősen negységnak kellett lenni.

S atyja? Gondolt-e még atyjára?

Hát hogy ne gondolt volna?

Miképen is lehet ilyet kérdezni!

Igen gyakran gondolt a jó öregre, valahányszor nevetésen a kis Roller báró széthasított orrát meglátta.

Oh mint mondták, igen gyakran gondolt atyjára, de az öreg atya még többet gondolt róla, kedves gyermekére.

S mily vidáman sugároztak szemei, ha kedves Paulinájára gondolt.

Mint az anya a gyermeket a bölcsődállal, úgy altatták őt el arról, hogy leánya ártatlansága és erénye felől beszéltek.

Es ő hitt Paulinája erényében és ártatlanságában, s bosszankodott, hogy az a gyermekes leány nem akarta magát mutatni előtte, s félt atyjától, a kinek pedig forró érzellemmel sovargott utána szíve.

A törvényszék kegyelmesen ítél fölötte, mert az enykitő körülményeket tekintelve véve, valamint azt, hogy vizsgálati fogságban volt, csak öt hónapi egyszerű börtönré ítélte.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Az ipartanács ülése. Wekerle Sándor mint az Országos Ipartanács előkészítő bizottságának elnöke, szerdán, augusztus 30-ára egybehívta ezt a bizottságot. Az ülésen a kereskedelmi miniszter egész csomó ipari és kereskedelmi természetű javaslatot szán-

dékozik revízió végett a bizottság elé terjeszteni s csak a bizottság határozatához képest kerülnek majd ezek az ügyek az Ipartanács plénuma elé. A szerdai ülésen több nagyjelentőségű ipari alapítás állami támogatására ügyében is dönteni fognak.

Műparkiállítás Kaposvárott. A kaposvári kiállítás tegnap nyílt meg rendkívüli érdeklődés közepette. A város és megye intelligenciája gyűlt egybe, hogy résztvegyen a megnyitási aktuson. A helyi szervezőbizottság részéről Scholz Gyula főmérnök, az Orsz. Iparművészeti Társaság nevében Gelléri Mór, a kultuszminiszter képviselőjében pedig Tallián Gyula főispán méltatták a kiállítás fontosságát és buzdították a közönséget a helyi műpar lelkes fölkarolására. A kiállítás megtekintése közben arról győződött meg a közönség, hogy úgy a fővárosi ipar, mint a helyi és vidéki ipar igen szép haladást tett a művészet felé való fejlődésben. Különös elismerést aratott a Mihalik Gyula által rendezett néprajzi gyűjtemény, melyből a közönség szemlátomást győződött meg arról, hogy a nép lelkében mennyire ki van fejlődve a művészies formák iránti érzék és a tehetség, sőt az intelligencia ez érzék gyakorlati érvényesítésére. Himzések, fafaragványok, szarumunkák, csontfaragások gyönyörű változatban dícsérik a nép eredeti ízlését, ritka tehetségét és munkaképességét.

Szénnagykereskedők szervezkedése. A magyarországi szénnagykereskedők érdekeik közös megvédelmézésére céljából egyesület alapításán fáradoznak. Mint a M. V. jelenti, ez az egyesülés most már befejezett dolog, a mennyiben megtartották az alakuló közgyűlést, elkészítették az alapszabályokat s fel is terjesztették jóváhagyás céljából a kormányhoz. Ezek szerint az egyesület legközelebb már meg is kezd működését. Az egyesület jogtanácsosává ifj. Chorin Ferencet választották meg.

Szőlőkarók kedvezményes vasuti szállítása. A budapesti kereskedelmi és iparkamara utolsó teljes üléséből felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy a szőlőkarókra érvényes fuvardíjkezdmények a kereskedőknek szóló küldeményekre is kiterjesztessenek. A kereskedelmi miniszter a kamara e felterjesztésének elintézéséről tudatta, hogy az eddig kizárólag a szőlősgazdák küldeményeire fennálló kedvezményt ez évi december hó 31-ével megszünteti és helyette szőlőkaró küldeményekre a m. kir. államvasutak, valamint az ezek által kezelt helyi érdekű vasutak vonalain a viteldíjnak kocsis és fuvarlevelenként 10.000 kilogrammért való fizetése mellett 1906 évi január hó 1-től kezdve visszavonásig a helyi díjszabásterü I kivételes díjszabás tételét igazolási eljárás nélkül egész általánosságban engedélyezi, tekintet nélkül arra, vajjon a fuvarlevélen szőlősgazda vagy kereskedő szerepel. A kedvezménynek a jelzett feltételek mellett való érvényesítése által mindazon kisebb szőlősgazdára nézve, kik esetenként teljes kocsiakománynál kisebb mennyiségű szőlőkaró szükségletüket a közvetítő fakeskedőknél szerzik be, az eddiginél kedvezőbb helyzet fog előállni, mert a kedvezmény annak következtében, hogy a fakeskedők által hozatott szőlőkaró küldeményekre is érvényesül, alkalmas arra, hogy a szőlőkarók árának als kitévésére a nyílt verseny mellett előnyös befolyást gyakoroljon, a minék különösen a fakeskedőknél vásárló kisebb szőlősgazdák fogják használni. A kereskedelmi miniszter ugyanily tartalmu leiratot intézett az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülethez is.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. augusztus 29.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — 142 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 142—143

fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. — II. Magyar eredeti: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 143—144 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 141—142 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) I. Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. A hizott sertés üzletirányzat változatlanul szilárd.

RONCEGNO-FÜRDŐ.
Rvasuti állomás 535 méter magas a tenger színe felett.
 Ásvány és minden modern fürdők és kurák. — Grand hotel des Bains, elsőrendű szálloda 200 szobával, táncteremmel és minden kényelemmel berendezve. Arnyas nagy park, illatos, pormentes levegő. Térdenc, mindenféle nyári sportok. Nyári hőmérséklet 18—22°. **Idény tart május 20-tól október 15-ig** Prospektust kívánatra küld a Fürdőigazgatóság, Roncigno, Délitrol.

Szliács-Acélfürdő
 (Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismét, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bémulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és **Dr. Stern J.**

Utazás Bécsből 9 óra, északról Odebergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás lakás árkedvezményről az első és utolsó szezonban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyomgye)

Szülők és tanulók figyelmébe!
Uj és ódon Tankönyvek
 az összes iskolák részére a legujabb kiadásban, valamint
írószerek, iskolai táskák
könyvszettek és rajzeszközök
feltűnő olcsó árban
 kaphatók
Hegedüs és Sándor
 előbb László Albert és Társa
 könyv- és papír áruházában
DEBRECEN,
Kossuth-utca 11. szám.

Kérem a kirakat árakat megtekinteni

Napernyők

az előrehaladt idény miatt

bámulatos olcsón

szerezhetők be

**Első debreczeni
Ernyőgyár**

raktárában

DEBRECEN, Piacz-u. 50. sz.

Kérem a kirakat árakat megtekinteni.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot**WEISZMANN ROMAN-tól**, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.A röpirat az „**EGYSZARVU**”-hoz címzett gyógyszerárban **DEBRECENBEN** kapható.

Egy nagy magyar osztálysorsjegy

fogyűjtőde állandó, ügyes és tisztességes

viszonteladókát

előnyös feltételek mellett keres. Ajánlatok L. B. 553 alatt Haasensteln és Vagler céghez Budapest Dorottya-u. 9. intézendők.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét

mélyen leszállított áron

árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt. 80 kr. ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos Fiai cégnél**DEBRECEN.**

GLEICHENBERG- Gyógyhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek hurutus megbetegedéseinél és azok következményeinél, különösen asztmánál, az emésztési szervek szivizmok, a vesék és a hólyag megbetegedéseinél, vérszegénységénél.**Gyógyítóeszközök:** Az elismert gyógyforrások Konstantin és Emmaforrás (alkalismuriat, savanyuviz). Diétetikus asztalital-Jánoskut (alkalis-muriat, vasassavanyuviz). Remete-forrás (tisztá vastartalmu savanyuviz), fenyő-, gyóg- és források belélegzés magánkamrákban, levegő kamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyintézet, massage, gyógygimnasztika, gyógy fürdők, meleg légfürdők, fangófürdők, pihenőtermek, kefir, sterilizált tej. Idegen gyógyvizek mindig friss töltésben. Idény május elsejétől szeptember végéig. Félvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely igazgatóságánál Gleichen

Elsőrendű gyár finom svájci himzések eladására

keres hölgyeket, kik nagy ismeretséggel bírnak és himzések, betétek, blusok, zsebkendők stb. minta szerinti eladásával foglalkoznának, magas jutalék mellett. Az árak osztrák értékűek. Az áru bér- és vámmentes. Magyar levelezés. — Jelentkezhetni: „**Za G. 732**” jelige alatt **Mosse Rudolf** hirdetési irodájában **Szt-Gallen, Schweiz.**

A legfinomabb Calcium-Carbid

legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akár mely állomásra szállítva, Magyarország főútvonalain.

A számla-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Triest.

Gaszári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szög 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Szövegbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„Debrecen”
telefon száma
412.

Ajánlatokhoz,
cuieteket valamely jelleg alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessenék eredeti okirásokat mellékelni, mert érettségizési-féle felelősséget nem vállalhatunk. — Ásokkat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelölésétől számít négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Gyönyörű uszár
kutyá eladó. Felvilágosítással szolgálnak Tiszeháromváros utca 7 szám alatt.

Kimerülék
felvétetik 16—17 éves, jó házból való fiú a szilágyságban Csapó-u. 7 szám.

Egy kirakat
rollóval megvételre kerestetik Bővebbet a kiadóhivatalban. 24—8

Dahány tüzede
megvételre kerestetik vagy megfelelő helyiség. Cím a kiadóhivatalban.

Intelligens
fiatal úri lány pénztárnok-női, vagy hasonló állást azonnal elfogad. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

100 hl. saját természetű
kezelési kitűnő Sesta kertü bor akár egy somnóban, akár belőle 50 litert meghaladó mennyiség eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Megbízható
nős ember ki 4—500 korona óvadékkal rendelkezik, pénzbeszedői vagy ehhez hasonló alkalmazást keres. cím a kiadóhivatalban.

Hölgyek
tanácsot és segélyt nyernek, szülés esetén felvételnek a legnagyobb titoktartás mellett egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Könyvelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cím a kiadóhivatalban.

Villamos csengők, telefonos villámhárítók berendezése minden terjedelemben, jk vitását és évi gondozását a legjutányosabban és jótállás mellett eszközözi

Földvári L.
debreceni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. sz. (az udvarban). Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára. Képes árjegyzék ingyen. Telefon sz. 168.

Nagy maradék vásár!

A szezonból visszamaradt finom fekete ruhaszövetekből finom divat ruhaszövetekből Delin és Batisztokból, Zefir és Kretonokból rendkívül olcsó árak mellett

Nagy maradék vásárt rendezünk.

Egyes darabok aljakra és bluzokra fél- sőt negyed árban megkaphatók.

BOSZNAY J. és Tsa

divatruházában

Debrecen, Kossuth-utca 5.

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegye. Posta, távirtda és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőlé. — Masszás. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvély, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmái, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-vérbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árgykos sétányok, lombos park, fenyves liget, térzene, naponta színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta csolnokázás. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Vess prémítól bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menettérti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr. Huray István**, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **Lingl Valerian** fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főraktárosa: **Edesky L.**, udvari ásványvizszállító **Budapestben**. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelősegnél, **Szemerey Jánosnál Veszprémben** és **Simon Györgynél Székesfehérvárott**. Prospektussal ingyen szolgál

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék **K. Impér**

„Répáti” gyógysavanyúvizet
Magyarország giesshüblje!!
Ize és gyógyhatása páratlan.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti” gyógyviz üveggel együtt 32 fillér
12 üvegeket visszavesszük:
1/2 lt. „Répáti” gyógyviz üveggel együtt 23 fillér
7 üvegeket visszavesszük: 7

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1.
Telefon 332.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!
BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ
Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdül- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirtda és vasútállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, Ó cs. és kir. Felső Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istálló és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvély és angol-kór; a szívnek megbetegedéseivel. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után. **ORVOSOK:** Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá **Dr. Blumenfeld Armin**, **Dr. Kanárik J.**, **Dr. Szörényi Tivadar**, **Dr. Grossmann Dezső**, **Dr. Cséri János**, **Dr. Györi Ilona** rendelő orvosok. Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hideg- és meleg gyógyintézet! Három ásványvízfürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénsavas fürdők Nauhelmkura. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfa i vaslápfürdő) Ivókura: (Égvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők)

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.